

поэзии и философии. Гениальные мастера слова, выдающиеся мыслители, решительно сблизили поэзию и стихию народной речи; их роль в формировании украинского и туркменского литературных языков. В стихотворении «Откровение» Махтумкули обращается к народу:

*Уходя, его народу своему посвяти, Фраги...
Воспламеняй, Махтумкули, или угасай,
Иль нем сиди, иль правды слова изрекай...
Махтумкули, правды от неправды не жди.
Достоинства в пороках не ищи.*

Так в «Заповіті» Шевченко тоже обращается ко всем украинцам:

*....Вставайте.
Кайдани порвіте
І вражою злою кров'ю
Волю окроніте.*

Поэзия Шевченко и Махтумкули играет важную роль не только в духовной истории двух народов – она стала неотъемлемой частью мировой культуры.

Мечтой жизни обоих поэтов было видеть свой народ свободным. Махтумкули и Шевченко не посчастливилось увидеть свои народы независимыми. Но, видимо, сама история преисполняла поэтов надеждой, что настанут времена, когда беды уже не будут приходить на земли Туркменистана и Украины.

Таким образом, творчество Шевченко и Махтумкули богато и многогранно. Оно охватывает различные стороны жизни украинского и туркменского обществ.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО – ГЕНІЙ І СИМВОЛ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Євсєєва А.В., Кіресєва О.О., студ. IV курсу факультету агрохімії та ґрунтознавства

Науковий керівник – Криштоп Є. А., канд. с.-г. наук кафедри екології та біотехнології

В історії кожного народу є імена, які він свято береже у своїй пам'яті і з великою любов'ю та повагою передає з покоління в покоління. Є таке ім'я і у нашого народу – Тарас Шевченко. Не було і немає в Україні поета, який був би йому подібний. Не було у неньки України сина, який так ніжно і віддано любив свій народ і так страждав за нього. Саме він зберіг і повернув народу його голос – українську мову.

В умовах новітнього інформаційного суспільства, в яке сьогодні включена й Україна, більшість академічних дослідників його творчості, а ще гірше шкільні програми та викладачі продовжують інтерпретувати його спадщину за взірцями та методиками першої половини ХХ ст. Це однозначно деформує сприйняття постаті Шевченка дітьми, які замість пізнання такого багатогранного явища, як Тарас Шевченко, у всій його повноті та складності, обмежуються наперед заданими народницько-патріотичними та суспільно-політичними схемами, в

яких давно не осмислюють класику ні поляки, ні німці, ні британці, ні навіть росіяни.

Новий потік високих слів, масово пролитий від надмірної любові під час святкування 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка, ще більше зміцнить культурну стіну, яка дедалі відчутніше відділяє від інформаційної культури сучасного світу як Шевченка, так і всю вітчизняну класику.

В умовах сучасної культурної конкуренції (фактично, культурної війни) з абсолютно нерівними стартовими умовами, немодернізація традиційного образу загрожує ще більшим психологічними комплексами у молоді, яка клацанням телевізійного пульта чи порухом мишки має можливість обирати той культурний продукт, який найповніше відповідає духу часу та її, молоді, інтересам.

Не треба будувати ілюзії, що молодь буде докладати надзусилля для того, щоб «доростати» до Шевченка, його життя, пошуків, перемог і поразок. Суть питання полягає в тому, як сучасними інформаційними, мистецькими та культурними засобами показати, що Шевченко – це завжди сучасно й цікаво, що Шевченко-поет, Шевченко-художник й Шевченко-громадянин – це завжди в епіцентрі того, що ми називаємо українським культурним світом. Що, може, надійшов час дещо трансформувати народницький образ задля того, щоб підняти інтерес до віршів, малярської спадщини та громадського чину. Тобто, повернутися лицем до конкретних творів і конкретних живих ситуацій, які будуть психологічно близькі сучасній людині.

Справді, марно сперечатися про потребу «знімати» чи не знімати з Шевченка кожух та шапку. Це – символи певного типу культури, що відіграла надзвичайно важливу роль у певному історичному часі та просторі. Проте так само помилково думати, що сучасна молодь менш патріотично налаштована, ніж старші покоління. Просто, коли мова зайшла про кожух та шапку, то в модерній культурі сучасності це артефакти, які консервують та бережуть на свято, а в будень беруть ноутбук, айфон чи айпад, через які переважно й добувають інформацію та ведуть діалог зі світом. Технологічні досягнення можна не сприймати, але з ними неможливо не рахуватися. А коли так, то мусимо вчитися й трансформуватися, спрощувати, а не ускладнювати молодій людині дорогу до Шевченка та його спадщини.

Т.Г.Шевченко – це слава і гордість українського народу. Волею історії він ототожнений з Україною і разом з буттям рідної держави продовжується нею. Він росте й розвивається у часі, в історії, і нам ще йти і йти до його осягнення. У культурному іконостасі України беззаперечним моральним авторитетом є Тарас Шевченко.

Література

1. Постать Тараса Шевченка в культурному просторі сучасної України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://museumshevchenko.org.ua>.

2. Світоч української культури – Тарас Шевченко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.sowa.com.ua/bibl/shevchenko>.